NN 111/2018 (12.12.2018.), Zakon o Hrvatskoj agenciji za poljoprivredu i hranu

HRVATSKI SABOR

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O HRVATSKOJ AGENCIJI ZA POLJOPRIVREDU I HRANU

Proglašavam Zakon o Hrvatskoj agenciji za poljoprivredu i hranu, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 3. prosinca 2018.

Klasa: 011-01/18-01/150
Urbroj: 71-06-01/1-18-2
Zagreb, 5. prosinca 2018.

Predsjednica
Republike Hrvatske
Kolinda Grabar-Kitarović, v. r.

ZAKON

O HRVATSKOJ AGENCIJI ZA POLJOPRIVREDU I HRANU

Opća odredba

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje djelatnost, ustroj, način rada, poslovanje, odnosi u vezi s upravljanjem i način financiranja Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu (u daljnjem tekstu: Agencija) kao specijalizirane javne ustanove u području poljoprivrede, hrane i ruralnog razvoja.

Osnivač, naziv, pravna osobnost i sjedište

Članak 2.

(1) Osnivač Agencije je Republika Hrvatska, a prava i dužnosti osnivača obavljat će ministarstvo nadležno za poljoprivredu (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

(2) Agencija ima svojstvo pravne osobe i upisuje se u sudski registar.

(3) Agencija posluje pod nazivom: »Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu«.

(4) Službena kratica Agencije je: »HAPIH«.

(5) Sjedište Agencije je u Osijeku.

Djelatnost

Članak 3.

Djelatnost Agencije obuhvaća poslove i zadatke:

– certifikacija sjemena i sadnog materijala, kroz postupak stručnog nadzora i nadzora pod stručnom kontrolom nad proizvodnjom, doradom, pakiranjem, plombiranjem i označavanjem sjemena i sadnog materijala

– postkontrola presadnica povrća

– postupak priznavanja sorti žitarica, uljarica, predivog bilja, repa, krmnog bilja, krumpira, povrća, vinove loze i sorti voćnih vrsta

– upis i vođenje Sortne liste poljoprivrednog bilja i povrća Republike Hrvatske, Popis sorti voćnih vrsta i Sortne liste vinove loze te Opisne sortne liste

– stručni nadzor nad radom ovlaštenih laboratorija i ovlaštenih uzorkivača sjemena

– provođenje programa osposobljavanja za obavljanje stručnog nadzora te izdavanje Potvrde o osposobljenosti za obavljanje stručnog nadzora sjemenskih usjeva i sadnog materijala

– očuvanje biljnih genetskih izvora poljoprivrednog bilja i održavanje Nacionalne banke biljnih gena

– provjere postojanja uvjeta za upis u upisnike laboratorija, održivača sorti i proizvođača te uzorkivača sjemena

– provođenje postregistracijskih pokusa u svrhu saznanja o kakvoći priznatih sorti poljoprivrednog bilja

– uzorkovanje sjemena poljoprivrednog bilja i ispitivanje kvalitete sjemena

– utvrđivanje prisutnosti GMO-a u sjemenu, hrani i hrani za životinje

– utvrđivanje mikotoksina i rezidua pesticida u sjemenu, hrani, hrani za životinje, tlu i poljoprivrednim proizvodima

– postupak dodjeljivanja oplemenjivačkog prava i vođenje Upisnika zahtjeva za dodjeljivanje oplemenjivačkog prava

– izdavanje službenog glasila u kojem se objavljuju podaci o pravu kojim se štite nositelji oplemenjivačkog prava

– vođenje Evidencije nasada voćnjaka putem informacijskog sustava

– vođenje Evidencije proizvođača i proizvodnje voćnih vina

– prikupljanje podataka za referentne vinograde i priprema uzoraka za EU bazu autentičnih vina

– fizikalno-kemijska, mikrobiološka i senzorna ispitivanja kakvoće grožđa, mošta, vina, aromatiziranih vina, voćnih vina i jakih alkoholnih pića

– izdavanje i zbrinjavanje evidencijskih markica za označavanje vina

– izdavanje Certifikata za izvoz hrvatskih vina

– izdavanje mišljenja o kakvoći u službenim kontrolama, grožđa i vina, aromatiziranih vina, voćnih vina, vinskog i voćnog octa te jakih alkoholnih pića

– izdavanje rješenja o stavljanju u promet vina i drugih proizvoda od grožđa i vina, aromatiziranih vina, voćnih vina te vinskog i voćnog octa

– stručni nadzor berbi grožđa za proizvodnju predikatnih vina

– stručni nadzor i potvrđivanje sukladnosti vina i ulja sa specifikacijama zaštićenih oznaka izvornosti

– proizvodnja autentičnih vina i analize stabilnih izotopa za europsku bazu podataka

– fizikalno-kemijska i senzorna ispitivanja kakvoće ulja, vođenje evidencija maslinika u Republici Hrvatskoj

– utvrđivanje stanja oštećenja poljoprivrednog zemljišta

– trajno praćenje stanja (monitoring) poljoprivrednog zemljišta kojim se trajno prati stanje svih promjena u poljoprivrednom zemljištu (fizikalnih, kemijskih i bioloških)

– vođenje informacijskog sustava za zaštitu poljoprivrednog zemljišta

– praćenje stanja poljoprivrednog zemljišta kroz ispitivanje plodnosti tla i kontrola provedbe praćenja stanja (na terenu i u laboratoriju) kao referentni laboratorij

– vođenje evidencije godišnjih izvješća o primjeni propisanih agrotehničkih mjera

– utvrđivanje osobito vrijednog obradivog (P1) i vrijednog obradivog (P2) poljoprivrednog zemljišta u slučaju bitnih promjena postojećeg stanja prostornih planova

– praćenje (monitoring) zdravstvenog stanja bilja tijekom vegetacije i biljnih proizvoda u skladištu, radi prikupljanja podataka o pojavi, intenzitetu napada, populaciji i proširenosti organizama štetnih za bilje i biljne proizvode te sustavno vođenje evidencije o tome putem informacijskog sustava

– praćenje (monitoring) i stručni nadzor sjemenskih usjeva, sadnog materijala voćaka, vinove loze i ukrasnog bilja, izdavanje biljnih putovnica, edukacija ovlaštenih posjednika bilja o izdavanju biljnih putovnica, edukacija fitosanitarnih inspektora o štetnim organizmima i tržnih proizvođača o zdravstvenoj zaštiti bilja

– otkrivanje karantenskih i gospodarskih štetnih organizama, izvještavanje o nazočnosti, pojavi i širenju štetnih organizama, procjena rizika od štetnih organizama, razrađivanje i predlaganje preventivnih mjera i mjera njihova suzbijanja

– dijagnosticiranje štetnih organizama u uzorcima bilja, biljnim proizvodima, tlu, vodi i drugim nadziranim predmetima radi određivanja nazočnosti primarno karantenskih štetnih organizama u sklopu programa posebnog nadzora, kao i gospodarski važnih štetnih organizama u okviru izvještajno prognoznih poslova, analiza inspekcijskih uzoraka te ugovorna suradnja sa zainteresiranim stranama

– sudjelovanje u pripremi i provedbi izvještajno prognoznih poslova (IPP) i programa posebnog nadzora (PPN)

– organiziranje i provedba stručnog osposobljavanja osoba odgovornih za zdravstvenu zaštitu bilja, sudjelovanje u stručnom usavršavanju fitosanitarnih inspektora, izobrazbi profesionalnih korisnika sredstava za zaštitu bilja, distributera i savjetnika iz područja održive uporabe pesticida, educiranje i drugih zainteresiranih

– obavljanje ocjene aktivne tvari i sredstava za zaštitu bilja iz područja učinkovitosti, ostataka, ekotoksikoloških svojstava, ponašanja u okolišu, fizikalno-kemijskih svojstava i izloženosti primjenitelja po jedinstvenim načelima

– analiziranje sredstava za zaštitu bilja u prometu (postregistracijska kontrola) za potrebe inspekcije i drugih zainteresiranih

– definiranje i procjenjivanje rizika o maksimalno dopuštenim koncentracijama ostataka sredstava za zaštitu bilja

– obavljanje ocjene aktivnih tvari biocida i biocidnih proizvoda iz područja učinkovitosti, ekotoksikoloških svojstava, ponašanja u okolišu, fizikalno-kemijskih svojstava, analitičkih metoda, identiteta proizvoda te procjena rizika za zdravlje ljudi i okoliš

– izrada inicijalne procjene rizika na zahtjev Nacionalne kontakt točke Hrvatskog sustava brzog uzbunjivanja za hranu i hranu za životinje (HR RASFF)

– izrada godišnjih izvješća i analiza trendova pojavnosti bioloških, kemijskih i fizikalnih opasnosti, temeljem obavijesti zaprimljenih putem HR RASFF sustava

– znanstveno-stručna potpora Ministarstvu u postupku registracije sredstava i određivanja maksimalno dopuštenih koncentracija ostataka sredstava

– testiranja biološke učinkovitosti sredstava u laboratoriju i prirodnim uvjetima

– pružanje pomoći poljoprivrednim gospodarstvima pri podnošenju zahtjeva za ostvarivanje novčanih potpora u poljoprivredi i ruralnom razvoju

– sudjelovanje u poslovima kontrole sustava plaćanja novčanih potpora u poljoprivredi i ruralnom razvoju

– pružanje pomoći u provedbi programa uzgoja pasmina goveda, svinja, ovaca, koza, kopitara, kunića, peradi, pčela i drugih vrsta životinja koje imaju uzgojnu i gospodarsku namjenu

– ispitivanje proizvodnih svojstava svih vrsta i pasmina domaćih životinja

– informiranje i izobrazba proizvođača

– označavanje domaćih životinja

– laboratorijsko ispitivanje kakvoće stočnih proizvoda

– davanje stručnih mišljenja Ministarstvu u području stočarske politike i suradnja sa znanstvenim institucijama na području unaprjeđenja stočarske proizvodnje

– pružanje pomoći pri uspostavi udruga uzgajivača domaćih životinja

– organizacija stočarskih izložbi i smotri te izložbi poljoprivrednih proizvoda

– ostali poslovi koji pridonose razvoju stočarske proizvodnje

– sudjelovanje u obradi uzgojno selekcijskih podataka i izračun uzgojnih vrijednosti za sva uzgojno valjana grla domaćih životinja

– sudjelovanje u izradi i provedbi programa zaštite i očuvanja izvornih i zaštićenih pasmina i sojeva domaćih životinja

– pomoć pri organiziranju prometa uzgojno valjanih grla i izdavanje potvrda o podrijetlu uzgojno valjanih grla

– pružanje pomoći pri uspostavi i razvoju udruga uzgajivača domaćih životinja

– sudjelovanje u izradi razvojnih programa stočarske proizvodnje te njihovo praćenje u provedbi

– znanstvena procjena rizika, izrada znanstvenih i stručnih mišljenja te pružanje znanstvene i tehničke pomoći na zahtjev Ministarstva, ministarstva nadležnog za zdravstvo, Državnog inspektorata i trećih zainteresiranih strana u području sigurnosti, kvalitete i sljedivosti hrane i hrane za životinje, genetski modificirane hrane i hrane za životinje, u pitanjima vezanim uz prehranu, zdravlje i dobrobit životinja te biljno zdravstvo

– izrada znanstvenih studija i istraživanja u području sigurnosti i kvalitete hrane i hrane za životinje te prehrambenih navika

– prikupljanje i analiza rezultata službenih kontrola i ostalih podataka, u svrhu karakteriziranja i praćenja rizika koji imaju izravan ili neizravan utjecaj na sigurnost, kvalitetu i sljedivost hrane i hrane za životinje

– identifikacija i karakterizacija rizika u nastajanju

– uspostava i koordiniranje nacionalne mreže institucija prema Pravilniku o pravilima uspostave nacionalne mreže institucija u području sigurnosti hrane i hrane za životinje (»Narodne novine«, br. 43/2010.) te uspostava i koordiniranje baze znanstvenika u području sigurnosti i kvalitete hrane i hrane za životinje te prehrane

– razvoj i primjena jedinstvene metodologije procjene rizika u području sigurnosti hrane i hrane za životinje

– edukacija zainteresiranih strana i izdavanje edukativnih materijala vezano za opasnosti i rizike koji potječu od hrane i hrane za životinje

– obavještavanje javnosti o pitanjima u okviru djelatnosti Agencije

– pružanje znanstvene i tehničke pomoći u područjima nacionalne sigurnosti Republike Hrvatske, prehrambene sigurnosti i bacanja hrane, u okviru djelatnosti Agencije

– procjena dobrobiti životinja

– procjena unosa uzročnika bolesti životinja

– procjena pozitivnog učinka hrane

– okolišna procjena rizika u suradnji s nadležnim tijelima

– uspostava i upravljanje nacionalnim centralnim repozitorijem podataka rezultata službenih kontrola i monitoringa hrane i hrane za životinje

– zasnivanje i održavanje matičnjaka reprodukcijskog materijala, introdukcija sorti i podloga, podizanje i održavanje voćnih vrsta

– utvrđivanje čimbenika autentičnosti plodova voća i povrća s kontroliranog zemljopisnog porijekla

– identifikacija sorata poljoprivrednog bilja

– istraživanje suvremenih tehnologija u proizvodnji voća i povrća te stvaranje inkubatora za razvoj voćarstva i povrćarstva

– istraživanje čimbenika kakvoće plodova voća i povrća radi zaštite proizvođača, potrošača te definiranja standarda kvalitete

– provođenje znanstvenih i drugih istraživanja iz područja biljnoga zdravstva, sjemenarstva, voćarstva, maslinarstva, povrćarstva, čimbenika kakvoće maslinovog ulja te prerade i skladištenja žitarica, voća, povrća i maslina

– istraživanja u području pedologije, zaštite tla i podzemne vode na poljoprivrednom zemljištu, analize tla, biljnog materijala, organskih gnojiva i poboljšivača tla, kemijska analiza vode za navodnjavanje, istraživanja u području sigurnosti i kvalitete hrane i hrane za životinje te prehrane ljudi

– provođenje istraživanja usmjerena na nove proizvode, održive sustave gospodarenja, obnovljive izvore energije, agroekološke tehnologije u proizvodnji te na utjecaje poljoprivrede u očuvanju i unapređenju okoliša

– istraživanja ekonomike poljoprivrede, ekonomike u preradi poljoprivrednih proizvoda i u proizvodnji hrane, ruralnog prostora i razvoja te sociologije sela, osobito usmjerena na agrarnu i ruralnu politiku Europske unije, na izradu podloga za ocjenu i donošenje mjera agrarne i prehrambene politike i politike ruralnog razvoja te na tržište i marketing poljoprivredno-prehrambenih proizvoda i čimbenike povećanja konkurentnosti

– provođenje istraživačkih i razvojnih djelatnosti iz predmetnog područja

– poljoprivredna proizvodnja, primarna prerada, promet poljoprivrednim proizvodima i prerađevinama

– pružanje znanstvene i stručne potpore Ministarstvu iz djelokruga Agencije

– pružanje pomoći pri uspostavi i djelovanju udruga poljoprivrednih proizvođača i proizvođačkih organizacija

– stručna usavršavanja poljoprivrednika, širenje znanja i suradnja s gospodarskim sektorom, stručno i poslovno savjetovanje

– stručno i poslovno savjetovanje, konzalting, organizacija stručnih i znanstvenih savjetovanja, stočarskih izložbi, smotri, izložbi poljoprivrednih proizvoda, seminara i drugih manifestacija iz djelokruga rada Agencije

– izdavačka i bibliotečna djelatnost vezana uz temeljnu djelatnost

– izrada stručne podloge i sudjelovanje u izradi nacrta propisa iz područja djelatnosti Agencije

– suradnja s institutima, zavodima, akademskom zajednicom, laboratorijima i drugim pravnim osobama u Republici Hrvatskoj uključenim u sustav sigurnosti hrane, hrane za životinje te u ostalim djelatnostima Agencije

– Agencija surađuje s državama članicama Europske unije te s međunarodnim institucijama i organizacijama koje imaju slične zadaće kao i Agencija

– Agencija je nacionalna kontakt točka Europske agencije za sigurnost hrane (u daljnjem tekstu: EFSA) te osigurava razmjenu informacija između EFSA-e i nacionalnih dionika

– Agencija traži znanstveno mišljenje od EFSA-e na zahtjev Ministarstva, ministarstva nadležnog za zdravstvo i vlastitu inicijativu

– promocija hrvatskih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda te njihova kupnja i prodaja u svrhu promocije koje se ne mogu obavljati radi stjecanja dobiti i

– obavljanje drugih poslova i zadataka određenih propisima iz područja djelatnosti Agencije.